

Scénář k rozhlasové reportáži – ZŠ s RvJ K Milíčovu 674, Praha 4 /MČ P11/

1. Vstup:

Paní Marie Vaňková zažila ve svém raném dětství válku. Její první setkání s německým vojákem nemá v sobě nenávisť. Možná v sobě spíš nese stopy lítosti nad tím, že i nepřátelé byli do války vehnání proti své vůli a přesvědčení. Mnozí z nich - stejně tak jako my dnes, měli svá přání, své sny, své děti a rodiny.

„To jsem se poprvé setkala s Němcem, mně se to zdálo, že je to takovej hodnej pán, no asi to byl, začal mě hladit po vlasech, a jak se jmenuje a že má taky takovou holčičku. No, tak jsem si myslela, tenkrát ještě ve čtyřech letech, že jsou asi všichni takoví.“

2. Vstup

Další válečné zážitky paní Vaňkové už nejsou tak hezké. Lidé museli ve chvíli, kdy jim hrozilo nebezpečí, odejít do krytu. Ale i za války šel život dál.

„Byla jsem ještě malá, ještě jsem ségru neměla, protože ta se narodila v březnu, kdy byl nálet na Vysočany, a tohle to bylo ještě před tím, a tak když zahoukali, tak se muselo do krytu, no tak jsem šla do krytu...“

„ a protože naproti nám bydlela ještě paní, no tak se tam taky schovávala. A já chodila vždycky do krytu s panenkou, takovou co jsem dostala, krásnou, sice hadrovou, ale ručičky a nožičky měla z porcelánu a hlavičku taky, mrkací a pusinku měla, tam jsem jí strkala dudlíka, a tak taky jednou takhle jdu do krytu s ní a ta paní přišla. Zkrátka já si ji takhle položila pod sebe a ona mi na ni sedla a bylo po panence.“

3. Vstup

Paní Vaňková vzpomíná také na příchod Rudé armády. Její vojáci přijeli sice jako osvoboditelé, ale setkání s nimi - zvláště pak pro mnohé české ženy, nebylo vždycky příjemné. Strýc paní Vaňkové musel schovat tetu a sestřenici před ruskými vojáky, kteří se dopouštěli i znásilňování.

„Pak přijeli Rusové, no tak, což jsme je vítali, ale to taky nebylo nějaký extra slavný, protože zas honili tam mladý ženský a holky, takže ty důstojníci, ne ty podřízení, že jo, ty byli chudáci.“

„Teta byla kus, jo no ta její dcera byla taky, no tak se schovaly nahoře v holubníku, já jsem říkala: Strejčku proč tam furt lezeš? Vždyť už jsi je /ty holuby/ nakrmil. „*Ale nestarej se.*“ No a ona tam byla teta schovaná s tou dcerou, až odjeli, tak teprve vylezly.“

4. Vstup

O třiadvacet let později - v roce 1968, kdy přijeli Rusové a další vojáci Varšavské smlouvy do Československa tentokrát jako okupanti, nastal strach a zmatek také. Paní Vaňková popisuje atmosféru té doby.

„Teďko byl nějaký ruch na ulici, furt tam lidi křičeli: „*Voni jsou tady! Oni nás jako zabrali!*“ A takhle. Tak jsem si pustila rádio, no a teď jsem slyšela, že teda jako se něco děje.“

„Když je malý dítě jo malinký, tak to tak nevnímá, ale když už jsi potom trošičku větší, tak už strach máš. No máš strach o sebe, o tu rodinu, aby ti tátu někam neodvezli a máma. To opravdu je strach no.“

„Už když jsem jela do toho Hostivaře, jako k našim v té tramvaji, tak byl takový divný pocit mezi těmi lidmi. A to jako člověk cítí jako, jakože se něco stalo a bylo to takový jako, ty lidi byli taková semknutější jo. No bylo to docela hezký.“

5. Vstup

Příjemné i méně příjemné zážitky provázejí paní Vaňkovou dodnes. Ty méně příjemné si většinou vybaví, když uslyší sirénu.

„Když třeba někdy zahoukají ty sirény ve středu nebo tak, jak ten první týden v měsíci, tak to na člověka působí, jako tady se ti to stáhne, no je to takový, není to příjemný pocit, no.“

6. vstup

Setkání s paní Vaňkovou i její vyprávění nás zaujalo a rozhodně nám dalo podnět k zamyšlení. Doufáme, že ten zvuk sirén každou první středu v měsíci bude pro nás vždy jen běžnou zkouškou k prověření funkčnosti bezpečnostního systému.